

CSIKSZEREDA

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ES SZEPHRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden vasárnap.

Nyitási cikkek soronként 40 filléret közzölthetnek.
Hirdetési díjak a legelőbban számítatnak.

P ü n k ö s d .

Pünkösdi rózsák fakad az ingó ágon, tüzes nyelvek suhanak a levegőben, itt van Pünkösdi ujjongó, lázas, tobzódó ünnepe. Piros pünkösdi.

Örvendezniük kellene, vidám dalokat áradozó éneket kiáltva, zengve, zugva, harsogva a kék, aranyesillogású, ezüstkáprázatu levegőben, örvendezniük kellene s e helyett borusan nézzük a nyílt, mosolygó nyári égívet, mely szeliden hajlik le a rengő, aranykálászós vetésekre, a zöld dombokon, szakadékos bérezek oldalain morajló erdőkre.

Nyár, aranykálászós, lángsugaru nyár, tekete gyásszal van beszegve a te kék eged nekünk, magyaroknak!

Pünkösdi van. A szent könyvek, az evangéliumok írják, hogy ezen a napon tüzes nyelvek alakjában szállt le az ur az apostolokra és megvilágosította az ő elméi-

ket. És a megvilágosodott elmék megérték az igazságot, amelyet a világ minden nyelvén hirdetének szerteszét az emberek közt a hitetlenek közt, a gyarlók és bünyösök közt.

Oh földre szállott tüzes nyelvek, hol vagytok ma, merre szálltok, hova suhantok a magyar nemzet mai Pünkösdi napján? Tüzetek fényén merre villan az igazság, hogy megvilágosítja ellenségeink elméjét, azt az ádáz éjszakát, a mely árnyait egyre outja már felénk.

Egy az igazság: a nép. Ezért az igazságért halt meg a világ megváltója s ezt az igazságot tapossa vakmerő lábbal az új idők öntelt caesarizmusa. A népek, a nemzetek igazságát nem lehet megölni, nem lehet el taposni.

Ez az igazság a mesebeli Gólem, feje az égig ér és így hangzik: Igazság! Ha leütik fejét, égrekiált a gólem csonka törzse: Gazság!

Nebántátok ti vakmerő Caesárokat az igazságot! Hiszen látjátok, milyen hatalmas hullámágyat vetett a ti oktalan, vakmerő törekvésiteknek a japán vizeken. Hiszen látjátok a hekatombát, amit ezer és ezer orosz katona vérző testéből emelt az igazság a maga dicsőségére és az orosz abszolutizmus gyalázatára.

Ne bántátok a népet, a népek jogait, az élő törvényt. Ti meghallfok, de a nép örökké él. Aki pedig örök életű, az itél a multon, jövődön, itél rajtatok és itéletet vesz még unokáitokon is.

Piros Pünkösdi napja van ma. A teli sugárzásu nap fénye leárad a földre, amelynek virágos koszorujában ott ég a legszebb rózsák: a pünkösdi rózsák. Könnyű virág ez, gyöngö a szirma, hajnalról alkonyatra széthull, volt, nincs.

Ti Caesárokat, ne felejtsetek el, hogy a ti uralkodástok is csak egy pünkösdi rózsák...

A purifikáció.

Irtá: Lovik Károly.

A járásbíró Násfainak hívták, a szolgabíró Fabricinek. Ebben a két névben jegecesedett ki a régi Előd vármegye, amelynek azonban ma hira, hamva sincs. Mind a két hivatalnok szép szál legény volt, karcsú, mint a jegenye, kissé szögletes, úgynevezett tót koponyákkal, hosszú karokkal, amelyeken ágyugolyókként csingtek az izmos öklök és fekte, követelő, féltetes szemekkel. Hébe-hóba egy masirozó ezrednél tűntek fel ilyen alakok: a hőség kiegyseníti őket, a fáradtság nem látszik rajtuk; a nap barnítása és a por olyan, mintha platina volna, kemény, ösköri bronzfejek. Mondom, bennök csucosodott ki a vármegye, amelynek korrupt voltáról később hasábos tudósításokat irtak az újságok.

Fabrici a legkurucabb szolgabíró volt. Tulajdonképpen egyebet se ösmert, mint megvesztegetést. Azt mondják, ha a felesége kirándulásra vágyott a vargyasi fürdőbe, Márton bíró így szólt:

Lelekcském, nem lehet. Egy szegény

szolgabíró felesége nem mehet a lengyel dámák közé.

Erre az asszony így szólt:

— Mártonkám, adok neked 5 forintot.

A bíró megpederte a bajszát és így felelt:

— Addsz' ide.

Az asszony átnyújtotta a pénzt, délután felült az Ábrahám szekerére és átkocsizott Vargyasra.

A parasztok, fuvarosok, mészárosok úgy félték tőle, mint a tüztől. Sosem lehetett tudni, mikor megy inspicálni. Hajnalban megjelent a padnál és vizsgálgatni kezdte a hentes mérőszerszámaikat.

— Ez a kiló nem egy kiló — szólt nyersen a remegő Pacolai mészároshoz — megbüntetem ötven forintra.

— Tekintetes uram — fohászzkodott az elítelt — csak huszonöt forintom van.

— Ide vele — mondta Fabrici kurtán — de rend legyen!

Volt is rend, a kilók és dekák hajszálig egyeztek a hivatalos mértékkel. De azért a következő hajnalban a bíró megint ott termelt Pacolainál.

— Ez a serpenyő rozsdás, te cégeeres — kiabált Márton. — Elitéllek ötven frtra.

A mészáros térdre esett.

— Nemzetes uram — fohászzkodott — vesszek el, ha több pénzem van, mint husz forint.

Fabrici egy kicsit gondolkozott, aztán zsebre tette a pénzt. Eppen ilyen szigorúan bánt el a fiakeresekkel. Éjjel kettőkor megy át a városon a gyorsvonat. Nagy ritkán érkezik meg valaki, Elődben nem olyan drága az idő. De jaj volt a bérkocsisoknak, ha télviz idején, fagyban, hóviharban csak egy is hiányzott a kirendelték közül. Sosem lehetett tudni, mikor terem ott a hatóság vizsgálni, ott van-e, akinek ott kell lennie és rendben van-e az istráng, a lámpa, meg a gyeplő. Hacsak egy csöppet rozsdás volt valami, Fabrici azonnal meghozta az itéletet. Mikor évekket ezelőtt ott jártam, valahány fiakerest, mintha skatulyából szedték volna ki. A lovak füle mellett cifra pillangó, a szerszám fényes, mint az esthajnal csillaga. Mert, bár a pánzek a zsebébe vándoroltak, Márton bíró tudta mi a rend. Nem is lehetett soha panasz a köz-

A telekkönyvi helyesbítés kérdéséhez.

Feljetlen jogérzékű tanuskodik hazánkban a múlt évszázad hetvenes éveiben keresztül vitt telekkönyvezés, melynek rendkívüli fogyatekességait nagyon is kezdték érezni alig néhány év után. Okát a tapasztalatlanyságnak, tudatlanságnak kell keresnünk, melyhez jó adag indolencia is járult, s így nem csodálkozhatunk, hogy a tkvi állapot nem tudott és legnagyobb részt ma sem tud összhangzása jutni a valóságban létező, tényleges állapottal. A széky kérdés egyik folyamánya az, hogy az igazságügyminiszter úr Marostorda-Udvarhely-, Csik- és Háromszékvármegyék azon községeibe, hol tagosítás vagy arányosítás nincs folyamatban, mely a telekkönyvek átalakítását vonná maga után, az 1892. XXIX. t.-ez. 2. §. 1. a) pontja és a 24366 893. évi I. M. R. értelmében a tkvi helyesbítést, illetve a tényleges birtokosok telekkönyvi bejegyzését az összes községekre elrendelte. Ez intézkedése a székyességre áldásos lehet s mely a gazdasági és hitelviszonyokra biztos alapot nyújthat, ha szakavatott, gyakorlott, felvilágosítottak higgadtan admi tudós és lelkiismeretes egyének végzendik.

Ismeretes a helyszíneléskor eljáró bizottságok működése. Igaz, hogy fáradsztó és nagy munkáknak látszanak, de ók kellő ellenőrzés hiányából és a felelősség alóli könnyű kibúvás érzetéből, kényelmesen dolgoztak, sőt a mint való is, a vázrajzot a tornyok ablakából vették fel, hogy gyorsabban menjen a munka, minék következtében nem egy rajz éppen megfordítva készült, mint a hogyan a valóságban van.

Howy mennyi zavart, de mennyi anyagi kárt okoztak ezzel a könnyelműséggel és lelkiismeretlenséggel, arról

egyeb bírósági jegyzőkönyvek élénken beszélnek.

Ezt kívánja a miniszteri rendelet megjavítani, jobban mondva, lelkiismeretes munkával és bírósági eljárás keretében új telekkönyvi állapotot hozni, mely megfeleljen a tényleges állapotnak.

Az eszme nemes. Anide tapasztalat igazolja, hogy a tagosítás és annak folyamánya, az átalakítás, arányosítás és telekkönyvi helyesbítés befejezése után majdnem zavarosabbban maradt néhány község, mint azelőtt volt.

Tény, hogy minden tkvi hatósággal felruházott bíróságnál a telekkönyv „mostoha gyermek”, holott nem csak az egyesek létének alapja, életviszonyok szabályozása, hanem az állam is magasabb érdeke megköveteli, h e nagy horderejű intézmény betöltését, célját.

Tudjuk, hogy minden helyi részszám tényleg egy birtokot kell, hoképviseljen. Ennek a számnak kell helyes és tényleges értéket adni természetben, egy ingatlan darabot. Ennek a számnak helytelen és hibás, vagy meg nem felelő volta nemcsak zavart, hanem tetemes kárt okoz. Akik gyakran fordulnak meg a tkvi hivataloknál, akik átélveztek egy néhány átalakítást, arányosítást, helyesbítést, akik a rendezetlen telekkönyvek tisztába hozatalában dolgoztak, azok tudják, hogy mily nehézséggel megy később a hibák, a zavarok kijávítása. Sokszor meg lehetetlen is. Az elrendelt — de általában is — tkvi helyesbítési eljárásra kiküldött bíró mellé feltétlen megbízható, teljes jártassággal bíró, az életviszonyokat ismerő, telekkönyvvezető vagy s. telekkönyvvezető szükséges. Az 1892: XXIX. t.-c. 6. §-a megengedi, hogy a telekkönyvvezetőn és s. telekkönyvvezetőn kívül telekkönyvi vizsgát tett irnok vagy telekkönyvvezetői minősítéssel bíró díjnok

is kirendelhető és az ugynevezett általalakitó díjnokok is.

Az nem is lehet vita tárgya, hogy ez utóbb említett személyek, már hivatali idejüknél fogva is, alig 1—2 évi gyakorlat (?) eltöltése után letéve a tkvi vizsgát, melynek sokszor jóindulatu átesésben részesülnek, de meg életkoruknál fogva is, nem bírhatnak azzal a gyakorlattal, a mit megkíván maga az a nagy mester — az élet.

Mert akik ilyen munkálatokat végeztek, tudhalják, hogy mily fáradságot, szaktudást, emberekkel való bánásmódot és végül meglehetősen helyi viszony ismeretet igényel az azonosítás, a szomszédosítás, az ingatlanok jogi minősége, túrtulajdon vagy tértulajdonosítást, az ingatlan megszerzési módja, de különösen a címe: vétel, csere, öröklés, elbirtoklás, elzálogosítás (ami még mai nap is sok van) elbírálása.

A helyesbítési eljárásnak, a helyszínen történendő fogantatásira bíró rendkívüli fontossággal. Hiszen célja az egész eljárásnak az, hogy a tényleges állapot a telekkönyvvel összhangzása hozassék. Ez pedig az egyes ingatlan darabok azonosításán, szomszédosításán alapszik. Aki tkvi bekebelezésre alkalmas jogcímet tud kimutatni (ha okirattal nem is rendelkezik), az a birtok jogszerűsége és valódisága alapján tulajdonjogot nyer. Ezek elbírálása, helyességének mérlegetése képezi a kiküldöttnek feladatát és pedig felelősséggel terhelt feladatát. Számolnunk kell avval, hogy tanulatlan egyénnel van dolgunk, akik az eljárás igazi célját meg sem értik. Ezek előadását, sokszor vitalköszáml megérteni, az ingatlanok közelebbi megjelölését, fekvését, tértbeli nagyságát, mivélési ágát stb.

Aktaszzerűleg tudnám kimutatni, hogy ahol az ilyen fiatal erők végeztek a munkálatokat, ott mindig baj volt, a

igazgatás területére. A vásárokon csend volt, a rendőrök nem részesültek, az utcán nem láttál egy sárga fetelevét, kocsmáros nem csalta meg a vendéget.

Násfai, mint tudjuk, járásbíró volt. Az itelekiről tit nem beszéltek, elsőb is, minden igazságszító tévedhet, sok ártatlant vetettek már börtönbe Justitia papjai, másrészt pedig Elődöm édes kevés per volt. A ki csak lehetett, nem ment a járásbíróhoz, mert tudta, hogy ellenfele megvesztegeti a pörösztőt. Ennek következtében a polgárság tartózkodott a patyarkodástól s így a város a törelem és méltányosság képe lett. A járásbírósiág fogházban pár szál tolvaj meg csavargó áll. Ezekre szükség volt, hogy kitakarítsák Násfai lakását, vagy uzsonniáknál cérnakeztyűben kiszolgáljanak és kapálják a kukoricát. No meg vigyáztak a börtönőrökre, mert mi tagadás, ezek nagy kópék voltak, azt hitték, hogy nekik is van jussuk a megvesztegetéshez és egyéb csalafintasághoz. De a rabok számom tartották őket, ha észrevették, hogy éjjel az egyik strázsálás helyett alszik, avagy a szomszédba megy dinnézt lopni, bejelentették a bírónak, aki aztán elverte rajtok a port. Ót nap, hat nap áristom csak úgy röpült s ilyenkor a raboknál volt a kulcs, mert hiszen össze-vissza csupán két börtönőr vala. Ezek a foglyok tehát igen

megbízható emberek voltak és Násfai nyugodtan kölcsönözhetette őket oda barátainak ha valahol cézó vagy lagzi akadt. Soha ott ezüst kanál el nem tűnt, a cselédek hiába is próbálták, hogy a mosogatásnál elesenjenek egyet; a tolvajtól netlét lopni.

Ez volt a vármegye képe általában. Csupa körmönfont jómadár egy rakáson, hanem valamennyi deli, kemény és elszánt. Az elődi asszonyok úgy félték tőlük, mint a tűztől; nem is került ott válópörre soha a dolog, ha valamelyikét megcsalta volna a felesége, ott azon mód emberhalál esik. A szórakozásaikon is meglátszott az a nyers erő. Ha neküindultak a szomorú öszi esőzések, az urak felkaptak kis mokányt a sáki erre, ki arra, ment föl a havasra.

A komor hegylánc, amely sötét kéként fektett a keresztill-kasul nyergel ságon, tele volt kosarakkal, ahol éjnel jén a nyáj meghúzódik. Szomorú élet ott, a pásztör hónapszámra nem lát em a tilinkója, a felesége, a jóbarátja, az ellisége, a tudománya, mindene, kivül csak a kutyájával érintkezik még. Ha az beköszönt s az éj feneketlen sötét, min tenger mélye, akkor jön el látogatóra a medve. Megvárja, míg az éjféli beáll s aztán lassan lopózik a kosárhoz. A szél elhordja az írlhája szagát, a kutya is csak bizonytalanul néz a sötét pontra, mely a sővény

szélién gubbaszkodik. Egy perccet pihen s aztán átveti magát, tarkón ragadja az első fűszót s vele együtt ugrik vissza a sötétségbe. A szegény pásztornak nem sok kifogása lehet ellene. Tüzes dorongot, paraszta szőr felé, káromkodik, a kutyáját uszítja, de azalatt a medve már odébb áll. Reggel látni, hogy amint az fűszó valahol megakadt, a fát lövestől tépte ki. „Howy mért nem lö rá az ő?” kérdezheti valaki. Puszkája bizony van, de istenkísértés az elázott jószágot csak úgy elűstni. Mert azzal úgy kell bánni, hogy az ember jól megtölti, aztán lecsavarja az agyát s a csövet a tűzbe rakja, jó maga pedig félrelát. Kéthárom percz múlva sül el a jószág, többnyire százfél is röpül, de akkor a medve már árkon-bokron túl van.

Az elődi urak úgy vadásztak, hogy hosszu és éles inzurrekciós kardot vittek magukkal. Este volt, mikor a kosárhoz érkeztek, a pásztör már a kalyibában fekszik és zapekázik. Beszélni való nincsen, a tekintetes ur mellé fekszik a subára s ő is rágyújt, ha ugyan annak lehet nevezni a zapekát. Különleges lóit nargiléh ez: a kis pipát nedves dohánynyal tömik meg, jó elzárják s aztán a parázsba teszik, ahol addig marad, míg a külső melegtől meg meg nem gyul. Az ilyen zapeka aztán órákig szórakoztatja azt, aki meg tud bír-

munkát nem hogy „helyesbített” volna sőt „rosszabbította” a helyzetet.

A kérdés mondom, konkrét esetekből kifolyólag, fontos és megrendelő kétszer is, többször is. Itt már nem lehet szó spórolásról. Egy pár korona volna a megtakarítás, vagy még az sem. A kiküldött felügyelet nélkül dolgozik legtöbbször, leginkább az előmunkálatoknál. Hány megkezegetett érdek érvényesült mások rovására! A felelősség, főként a nem állami hivatalnokoknál, mint a fellegodott átalakító díjnokoknál, nem érezeti úgy a súlyát. Ma itt, holnap ott.

A közérdek diktálja ezeket; akik ismerősök e dolgokkal közelről, azok igazságot találnak e sorokban.

Ép azért az volna szerény nézetem, hogy a „székelyföldi vármegyékben” eszközlendő helyesbítés gyors és alapos keresztül vitele az eljáró bíró mellé csakis telegkönyvvezető vagy segédtelegkönyvvezető küldessék ki.

Tudomásunk szerint amugy is a székelyföldi törvényszékekhez és járásbíróságokhoz egy-egy albirói és egy telegkönyvvezető vagy segédtelegkönyvvezető állást rendszeresen egy-két díjnokkal. Ha az eljáró bíró mellé hivatali felelősséggel és gyakorlattal bíró lelkiismeretes telegkönyvvezető vagy segédtelegkönyvvezető lesz kirendelve az eljárás keresztülvitelére, akkor nyugodtan fogjuk várni a telegkönyvi helyesbítést.

Dr. Fajna Elmér.

Esküdtzéki tárgyalások.

A csikszeredai kir. törvényszék, mint esküdtbíróság, ez esztendő második ülés-közében letárgyalta bűnügyekről következőkben számolunk be:

Első nap.

Halált okozó súlyos testi sértés bűntette s súlyos testi sértés vétségével vádolt Szép Ferenc és súlyos testi sértés vétség-

ével vádolt Gergely Ignác és Doborján József bűnügye került ez alkalommal tárgyalás alá.

Az esküdtbíróság elnöke Fekete Izidor kir. törvényszéki bíró, az esküdtbíróság tagjai: Csapkés Árpád és Kurucz Antal kir. törvényszéki bírák, jegyzője: Veres Árpád kir. törvényszéki aljegyző voltak; a vádlatóságot Welman Samu kir. aljegyző képviselte; Szép Ferenc vádlottat Elthes Zsigmond ügyvéd és Gergely Ignác vádlottat pedig dr. Daradics Félix ügyvéd védte.

Esküdteknek kísorsollattak: Zöld József, Fejér Jakab, Nagy Imre, Agoston Agoston, Székely János, Zakariás I. Antal, Petres Ignác, Markaly Sándor, Miklós Anta, Szász János, Főrika András és Portik Lajos; helyettes esküdteknek: Székely Miklós és Szabó Géza.

A tárgyalás rendjén a következő tényállás nyert megállapítást:

Csikszentimrén 1905. évi január hó 26-án az utcán Farkas Sándor és Vaszi István, továbbá Doborján József, Gergely Ignác és Demes Ákos között verekedés támadt, mely közben kifutott a közelben levő lakásból Szép Ferenc csikszentimrei legény s a verekedőtől 10 lépésre álló Pál Istvánt, aki a verekedésben nem is vett részt, egy karóval föbe ütötte, amire az leesett a földre és meghalt. A kölesönös verekedés közben pedig Demes Ákos és Vaszi István is sérüléseket szenvedtek, amelyek közül az előbbinek sérülésére nézve nem volt a tettes megállapítható, a Vaszi István sérülésére nézve azonban bebizonyult, hogy azt Doborján József követte el.

Ezen tényállás alapján a közváltó Gergely Ignáccsal szemben a vádat eljeltette, két vádolt társára nézve azonban a vádat fenntartotta. A vád- és védbeszédek elhangzása és az elnöki kilentítés után az esküdtek meghozták verdikijüket, melynek alapján Szép Ferencet a halált okozó súlyos testi sértés bűntettében, Doborján Józsefet pedig a módosított vádhoz képest, a súlyos testi sértés bűntettében mondották bűnösöknek.

E verdik alapján a törvényt alkalmazó bíróság Szép Ferencet három évi fegyházra, Doborján Józsefet pedig 4 évi fogházra ítélte. Az ítéletben Szép Ferenc megnyugodott, ellenben védője a büntetés

súlyossága miatt és Doborján József bűnössége miatt semmiségi panaszt jelentett be.

Második nap.

1905. évi június 6-ik napján halált okozó súlyos testi sértés bűntette miatt vádolt János József bűnügye került az esküdtzéki elé.

Szuronyos börtönre kísérte bírái színe elé. Megette már kenyere javát a 65 éves, öszbe csavarodott, termetre elég szalás, de a természet által súlyosan megrott vádolt, kinek-fakó arczáról leri az idült alkoholiszmus.

Szentsimonban született, ott is lakott a község nyakán, míg a kir. ügyész nem vette pártfogása alá.

Mióta a katonaságtól kiszabadult — hej pedig régen volt az — a falu nyakán elősködött a vén czimborá, ki a községi lakosok állítása szerint Gonosz Pistának megtestesült második példányá volt.

Legutolsó polgári foglalkozása a sirásás volt, melybe annyira beleléte magát, hogy egyjellen jöttevőjét, ki vele hajlékát is megosztotta, az öreg Tulai Marczit báb — a csimadria czéh egy szerény tagját — fejsefokkal a saját lakásán csupán azért, mert figyelmzettte, hogy ne hortogjon úgy, hogy más beestelése ember is állhassék — fejbe köjintotta s ily módon idő előtt sírját megássa.

Mikor másnap reggel a csendörök a haladókó sértettelhez vezelték a vádoltat, ez cynikus világtájdalommal felkiáltott: „Oh bár csak az árját vágtam volna ki szegénynek, ugj is koldus volt mint én, ne kiindőjék ezen az árnyék világon, lám engem el fognak látni a tömlörzben.”

A vén csont nyilván nem volt megelegede a fogházai kosztal, mei „kolontos”-nak csapott fél hitelen, de az orvosok alapos megfigyelés után egyhangu véleményükben kimondották, hogy az itókához szokott öreg czimborának elég jó az esze, de hiányzik a szesze, tudniillik a jólteke spiritusz.

1905. február 25-én a község egyik halottjának eltemetése után torba volt a vén sirásós, bekapott pár deczi pálinkát a siráknál, onnan meg beneczi egy-két bufeletjébe s eslére járván az idő — mint vég aggleköznyhez illik, ha nincs kivel perpatvarkodni morfondirozva, lármásan

közni vele. Mert félelmetes ördög, minden szippantásnál egy csomó harcos tör ki a kupából és vad lámadási intéz tödő, torok és gyomor ellen. De az elődiek birják éjfélig, amikor végre a diskurzus első szava elhangzik:

— No.

Ezzel a tekintetes ur veszi a fringját és kiáll a kosár mellé a széelle egy irányban, mert a medve a másik oldalról jön. Meg se szabad mozczzanni, úgy vár az ember, míg a maczkó beugrik, kiragadja az őtszi s aztán el akar iramodni. De ekkorra már ott áll a vadász és mint a toreador, leszurja a fenevadat. Ember legyen, aki megselekszi, mert aki elhibázza a döfést, ugyan nem megy többit haza Elődre kadriilt rendezni, fuvarost, kereskedőnyuzni. Reggelre aztán ott a négy bar, gyaloghutóra teszik a medvét, vérbemártott cseralombbal fölbockretázzák s úgy viszik nagy diadallal a vármegyéhez udvarára.

Igy volt ez régen Elődön és senkinek sem volt panaszja ellene. A közrendészet a helyes mederben mozgott, az asszonyok húségesek voltak, perlb nem percb az ő peritölv. mindenféle csin és tisztaság uralkodott, szóval az elődiek nem panaszkodhattak semmire.

Évek múltán azonban megváltozott a helyzet. Volt egy kereskedő, Jancsik nevezetű, aki a Szepességből szakadt oda s

azok közé tartozott, akiknek minden harmadik szavuk ez:

— Adófizető polgár vagyok. Nemcsak kötelességeim, de jogaim is vannak.

Ez az önrzetes lérfiu sehogysem tudott beletörödni azokba az állapotokba, melyek Elődöt évtizedek óta uralták. Feljelentéseket irdogált s az újságoknak bő tudósításokat küldött a megyei rablógazdálkodásról. Egyideig senki sem vett tudomást róla, mert a várost a miniszteriumokban mint békeszerető, rendes helységet ismerték; de aztán új emberek kerültek a kormány élére. Jancsik írsait szörnyűködve olvasták el s egy nap megindult a különböző vizsgálatok árja. Kezdődött a főispán rovanosculásával, azután következtek a miniszteri hivatalnokok, főnygyszék, adóellenörök, akik mind belebujtak a helyiségekbe, könyvekbe, számlákba és kifizérték a hibákat. Volt ilyen szépen. Az újságokban cikkek jelenek meg a megye szennyeséről s egyhangulag kormánybizost sürgettek. Ennek már a fele sem volt tréfa. egy csöndes öszi délután (az egész közgazgatás a láposi halárban pufogtatta a foglyokat) csakugyan beköszöntött a kormánybizost.

Sima modoru, szépen gondozott szákkalu ur volt, csupa büntudatos komolyság, mintha örökké fényképszé előtt állna. Mikor megvizsgálta a szolgabírói hivatal

s kiállgatta a panaszosokat, csöndesen, udvarias szinezettel, amelyet az országos adfaires párbajscgécdeitől tanult el, így szölt Fabriczichhez:

— A szolgabíró urat felfüggesztem.

És ezzel hideg szemét, mintha ez a látvány érdekelné, nyugodtan függesztette rá az utcáan ugráandzó ebekre.

Fabriczi felfüggesztését nyomon követte a Násfai ellen indított fegyelmi vizsgálat s pár nap mulva még utmester se volt a vármegyében, akinek meg ne gyúlt volna a baja. Hónapokba tel, míg a szennyes tisztára mosták, a szálló tele volt rovanosculókkal és újságírókkal, akik óraszámra küldték a sürgönyöket. Előd vármegyére ugyan csak rájárt a rud, a képviselőházban ez ügyben interpelláció interpellációt ért s a belügyminiszternek a legnagyobb szigorúságot kellett ígérnie, hogy a felhaborodott ellenzéklet megnyugtassa. Tényleg: a vizsgálatot a legnagyobb erélylyel folytatták, kötelekre rugó jegyzőkönyvet vezettek s végül Fabriczit és Násfai, mint a megyei gazdálkodás prototipusait, elcsapták; a többi hivatalnokot pedig vagy nyugdíjba küldték, vagy pénzbürsággal sújtották, legjobb esetben átlhelyezték.

Azóla azután nagyot változott Előd megye, aki régen látta, rá sem ismertne. Az új bíró, Perlöcz, meg az új szolgabíró, Török Dénes, ugyancsak más emberek, mint

lefelejt és hol durrba, hol molba fűrészelni kezdett az isenadta, mire Tulit Marczí — az egy földi alát lakó szomszédnál tartózkodó szobaur — indjénlédvá köszöntött be ily formán: „Hallod-e te részeges úrszó, ne hortyogj úgy, mert más lélek is van a háznál, kinek nyugalmára van szüksége,” mire a következő felelet hangzott az új csendjében: „részeg vagy te magad ebadta csirizese, jobb lenne ha nem égetnél el az egész fátat,” ilyen sértést a czélnök egyik tagja sem szokott ellátni, főleg ha még hozzá szobaur s pillanat alatt a vén sírós ágya helye felé egy darab facsütán reptilt, melyet keménységéről itélve a sötétben számánák nézett az öreg, a melle-re levő fűszét felkapni egy pillanat múlva volt s annak fokával egy mestevágást mélt a sértett fejére, ki erre eszméletlenül a földre rogyott, az öreg pedig rögvést felszedte a sáncfáját és a sajátjának nevezhető tarisnyára krumplit és még azon éjjel más szállást keresni magának. A néhai sértése a szenvedett sértélt folyán negyed napra a helybeli közörlőházban elhalt.

A bíróság a következőleg alakult meg: Elnök Fekete Lázló. Szavazó bírák Kurcz Antal és dr. Rásky József kir. törvényszéki bírák. Jegyző Borsai Mór kir. törvényszéki jegyző.

A közvád képviselőiben Jeney László kir. ügyész jelent meg. A védelmet dr. Daradics Félix ügyvéd hivatalból kirendelt védő teljesítette.

Az esküdtbírói tisztet e napon Ágoston Ágoston, Orosz András, Oláh Gergely, Mátrai Ignác, Vizi József, Székely Miklós, Petres Ignác, Székely János, Zakariás Gerő, Fejér Jakab, Gyabók Géza és Domokos István esküdték gyakorolták, kiknek főnöke Szabó Géza kir. tanfelügyelő volt.

Orvosszakértőként dr. Veres Sándor megyei főorvos és törvényszéki orvos, valamint dr. Filip Sándor kórházi főorvos működtek közre, kik tudományosan alapon indokolt véleményükben vádlottat szabad akarat elhatározási képességében idült alkoholizmus miatt részben korlátozottnak nyilvánították, mely véleményre tekintettel — miután az esküdték vádlottat halált okozott súlyos testi sértésben büntetés mondták ki a szakbizottság még számos más enyhítő körülményt is figyelembe véve, vádlottat egy évi börtönbüntetésre ítélte, melyből két hónapot a vizsgálati

Násfai és Fabriczi; pontosan betartják a hivatalos órákat és igazságosak, mint maga Salamon. Óvakodnak meg a részrehajlás látszatától is és Török Dénessel soha meg nem gyűlik a baja a mészárosoknak meg a fuvarosoknak. No igen, mert ha a hivatalos apparátus hivatalos idő alatt kimozog a padra, a hamis súlyok már régen ládafiában vannak és löhöz meg kocsihoz a szerényen élő új szolgabíró soha nem értelt. Azóta a hajnali vonatnál nincs kocsi, mert éjjel nincs hivatalos óra.

Nem kisebb változás állott be a járás-bíróságnál. Bezzeg most van pör bőven, mert Perloczint nem lehet megvesztegetni és mert buzgalomával a legvitasabb jogi eseteket is eldönti. Így tehát ha valakire ferde szemmel néz a szomszédja, szalad a bírósághoz elégtételt kíván és elégtételt is kap. Amióta az új Justitia működik, az egész város összeveszt és a fiskálisok tokát eresztetik.

Természetes, hogy a lársáságos élet is átalakult. Csöndesebb, szerényebb lett a város, nem voltak már megyei bálok dártdók amelyekre három pár selyem cipődt viltek czeckerdőkben a dámák, annyit táncoltak. Nem volt medvevadászat sem, a jó hivatalnok nem ér rá 24 órái kirándulásokat tenni egy karddólsért. A lateinernek napestig ott ültek az íróasztal mellett, örültek, ha nyugodtan lenyheltek az ebédet meg

fogság által kitöltöttek vett. Az ítélet jögerős.

Ugy a tárgyalás vezetése, mint a vád és védelem nivója és az esküdték ítelőképessége mintaszertü volt.

Örömmel regisztráljuk, hogy városunk jogász és tanuló ifjúsága élénk érdeklődéssel kíséri az esküdtészeki tárgyalásokat és azokban hallgatók gyanánt szorgalmasan vesznek részt.

Harmadik nap.

1905. évi június 7-én szándékos emberölés büntette miatt vádolt Kinda Gábor Demeteré elleni bűnügy került az esküdtészek elé.

Az erkölcsök végtelen megkuluzását jelenteti ez az eset, mely az esküdtészek alig pár évi életbeléptelése óta Csikvármegyében már a második, midőn testvér-testvér hiány anyagi érdekért vad kegyelenség-gel agyonított.

Az volt a bűne Kinda Jánosnak — a néhai sértettnek, — egy 22 éves nőten le-génynek, ki öreg édes anyjával lakott, hogy a folyó év április hó 19-én a vele közkeres testvére Kinda Gábornak buzavetéssel bevetelt helyén ökrök szekrével ment keresztül az általa helyrehozni szándékolott kerítéshez, mit a midőn vádolt észrevett, elöbbsi káromkodni kezdett s azután odaszaladt öccsére szekeréhez s arról egy rakonczaft felkapva, a teljesen mozdulatlanul álló testvérenék fejére 10 orvosbíróilag megállapított ütést mért, mely ütések közül néhány már csak a halottat érte s mindezeket közből édes anyjuk szemelátára hajlotta végre.

A tett rugója nem heves vérmérséklet s pillanatnyi felindulás, hanem örökség-vadászat, az emberiség eme átka, mely számtalan gonoszszágnak kut forrása.

Kitűnt ugyanis a tárgyalás folyamán, hogy vádolt eme egyetlen testvért gazindulato-sággal földözte folyton, sőt ezelőt két évvel eme öccsének fejét dudakodás közben kétszer a falhoz verte.

A bíróság következőleg volt megalakulva: Elnök Fekete Lázló kir. tszéki bíró. Szavazóbírák: Csipkés Árpád és Kurcz Antal kir. tszéki bírák. Jegyző: Borsai Mór kir. tszéki jegyző. A közvád képviselőiben megjelent Jeney László kir. ügyész. A védelmet teljesítette Elthes Zsigmond nyug. kir. táblai bíró, ügyvéd.

a vacsorát, de hogy is vágytak mulatságha. Az asszonynepek persze nem tetszett ez az élet, unták magukat, regényeket olvas-tak, azután regényekkel próbáltak csinálni. Mikor a város — megjavulása jutalmaként egy zászlóaj katonaságot kapott, egy-kettőre indultak meg a válópörök

A régi szép fészket tönkrevajította a purifikáció. Ahány fuvaros, kereskedő, czuk-rász, mi egyéb van ma-holnap akár bezár-hatja a boltját: nincs, aki költsön, bezzeg mindenki fogához veri a garast, mielőtt tud rajta. A fúntczán csupa szomorú üzlet, a tulajdonos legyeket fogdos vagy ákom-bákomokat rajzol a pudlira. Nem is marad-hat ez már soká így, tenni kell valamit, ha Elődnek nem akarják a sírjára írni azt, hogy „meghalt becsületességben”. Jancsik, a boltos napestig föl és alá jár és valami te-ven töri a fejét. Talán azon, hogy a minisz-teriumtól vissza kell könyörögni a régi hi-vatalnokokat, avagy meg kell választani N:slait viczispánnak, Fabriczit protonotári-usnak. A ternék sok hive is volna, de a kormány hallani sem akar róla s így El-ődön nem lehet segíteni: azok a jó idők, mikor a lakók pénzes és hékés, az aszso-nyok hűek és a kereskedők gazdagok vol-tak, mindörökre eltűntek.

Kisorsoltattak a következő esküdték: Orosz András, Jakabffy B. Miklós, Laczina Károly, Mátrai Ignác, Zakariás Gerő, Domokos István, Petres Ignác, Nagy Imre, dr. Imecs János, Potoczky Alajos, Fejér Jakab és Oláh Gergely rendes valamint Egyed András és Markaly Sándor pütesküdték. Az esküdték főnöke Nagy Imre takarékpénztári elnök volt.

Orvosszakértőként működtek: dr. Veres Sándor, dr. Dobribán Antal és dr. Nagy Lajos orvosok.

Vádolt beismerte cselekményét, azonban ama többé nem szokatlan kibuvóhoz folyamodott, hogy fiatalabb korában elme-zavart volt s tetét is ily állapotban követte el, ennek eredményességére esztére jogos önvédelemre is hivatkozott.

A felvetett kérdés megoldása körül a vád és védelem a tudomány és meggyőző-dés ékes fegyverrel vitte a harcba, a ki-hallgatott tanuk, kik egy 320 lépcsényi lá-volságban volt ház födeléről szemből vol-tak az eszték és vádlottnak régebbi elme-zavarára vonatkozó állításait megczófták s főleg az orvosszakértők indokolt véle-ményei a közvád javára bíltentték a harcz-méretget.

Az esküdték vádlottat a szándékos em-berölés büntetésben büntetés mondván ki, a szakbíróság a már hasonló cselekménye-kért és több rendbeli lopásért elítélte és büntetve volt viharos multu vádlottat 10 évi fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre ítélte el.

Az ítélet ellen vádolt és védője me-miségi panaszokat jelentettek be.

Negyedik és ötödik nap.

Ez alkalommal tárgyalásra került Balog Lőrincz, Gergely Ignác, Lukács Abrahám, György Gergely, Tanczos Péter és Gál Dénes elleni szándékos emberölés büntette miatti bűnügy.

Két napi izgalmas tárgyalás után, mely idő alatt 35 tanut és az orvos szakértőket is kihallgatták, az esküdték verdikje alapján a törvényt alkalmazó bíróság Gál De-ness a vád és következményei alól felmen-tette; Balog Lőrinczet, Gergely Ignácot, Lukács Abrahámot, György Gergelyt és Tanczos Pétert büntösökként mondták ki a büntető törvénykönyv 308. §-a szerint mi-nősülő többek bántalmazásából okozott halált okozó súlyos testi sértés büntetés-ben és ezért Balog Lőrinczet és Gergely Ignácot 2 évi, a többi vádlottakat egyen-ként egy évi és két hónapi börtönbünté-téssel sújtotta.

HIREK.

Személyi hírek. Gróf Majláth Gusztáv erdélyi római katolikus püspök és ömél-tósága f. hó 8-án Csiksomlyóra érkezett.

Csikvármegyei kir. erdőhivatalok. A vármegyei erdőhivatalok személyi létszá-mában utóbbi időben történt változások folytán az egyes gondnokságok személyi beosztása a következőkben eszközöltetett: 1. A csikszeredai erdőgondnokság vezetője Bálint Mihály erdőész. 2. A szepitvi erdő-gondnokság vezetője Máthé Ambrus fő-erőész. 3. A szemléniai erdőgondnokszág vezetője Duducz Károly főerőész. 4. A gergyószentmiklósi erdőgondnokság vezetője Krippel Mór főerőész. 5. Az alfalvi erdőgondnokság vezetője Hornung Gusztáv erdőész. 6. A löngyési erdőgondnokság vezetője Iltá Mihály erdőész. Az erdőhiva-talhoz a központha beosztattak: Jancsó István, Arnaut Miklós erdőszjelöltek, Králl János, Rákosi István erdőszgyakornokok.

A madéfalvi emiékoszlop felavató ünnepének megtartását az idő rövid volta-ra, de különösen arra való tekintettel, hogy az emlék környékén jelenleg vetés van, ami az ünnepély megtartását akadályozza, a rendező bizottság szeptember hóra halasztotta el. A részletes program-

mot és a felavató napnapját kezdő bizottság a közeljövőben fogja állapítani.

Halálozás. Molnár Lajos Udvarhely- és Csikvármegyéek egyesített pénzügyigazgatóságának közelmúltban nyugalmába vonult pénzügyigazgatója f. hó 8-án 67 éves korában hosszas és makacs betegség után elhunyt. Hallt porai folyó hó 10-én délután 2 órakor helyeztetnek örök nyugalomra a csikszereai köztemetőbe.

Az O. M. K. Székely-Udvarhelyi. Folyó év augusztus 13-án tartja az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület székely kerülete, Székely-Udvarhelyi ezt ideai naggyűlést. A rendezőség alkalmat teremt ezzel arra is, hogy a Székelyföld sokféle lérmészeti kincsait az országnek legilletékesebb közigazdasági tényezői megismerjék. Ezúttal a székelyudvarhelyi gyűlésre a kereskedelmi körökét és gyárosokat, többek közt a Magyar gyáriparosok Országos szövetségét is meghívta. Budapestről eddig is számos nagykereskedő, gyáros és bankár ígerte lejárát. A gyűléssel kapcsolatban két kirándulási körút van tervbe véve. Az első csoport augusztus hó 14-én Homoród-füred, Szentkeresztyánya (vasbánya és hamor), Csik-Szereda, Csikszentdomokos, (márványbányák), Balánbánya (rézbánya), Vastáb (márványbányák), Gyergyószentmiklós, Szárlagy (márványbányák), Ditró (a ditróibányák), Borszéküfűrdő (kőszénbánya), Toplicza (fűrdők és kőszéntelepek). Szászregén közötti utakat teszi meg. A második csoport Szejké, Korond, Szováta fűrdőket és Parajdót, (sóbánya) éjti útba. A gyűlés napján délután Székely-Udvarhelyt bemutják a székely nép viselését és a székely táncokat. Lesz tehát sok olyan látóval, ami különösen a Királyhágón túlról az érdekelte köröket a Székelyföldre vonzza. Az Egyesület székely kerülete ez után évi gyűléseit mindig más-más székely városban rendezi, hogy ez által a közigazdasági élet legilletékesebb tényezői, a Székelyföldnek minden vidékét színről-színre is megismerjék.

A vasuti alkalmazottak minősítése. A vasuti alkalmazottak minősítése tárgyában a kereskedelmi miniszter a következők rendeletét bocsátotta ki: A vasuti alkalmazottak minősítése tárgyában a közmunka és közlekedésügyi m. kir. miniszter által 1888. évi február 2-án 4334. szám alatt kibocsátott szabályrendelet kiegészítéséről tudatom, hogy a vasuti anyagszerkezési szakban: a szertárfelvigyázói; a vasuti pályafentartási szolgálatnál: a pálya-, hid-, alagut-, és szemalor-felvigyázói; a forgalmi szolgálatnál: a mozdonyvezetői és a műhelyi szolgálatnál: a művezetői állásokra, a fentebb megjelölt rendelet 6. §-ában meghatározott előképzettséggel bíró egyéneknek kívül, a felső ipariskolák és ipari szakiskolák megfelelő szakosztályait végzett egyének is, még pedig a közmunka és közlekedésügyi m. kir. miniszter által 1888. évi július 5-én 15841. szám alatt kiadott szabályrendelettel rendszeresített főlveteli vizsgálóművelésével alkalmazható. Ezen intézkedésem által az 1888. évi február 2-án 4334. szám alatt kiadott szabályrendelet 61. §-a utolsó bekezdésének azon határozományai, melyek alapján az előképzettség szempontjából megfelelő egyének altszűzi, illetve altszűziakornoki alkalmazása szakvizsgák letételéhez van kötvé, nem érintettek. Budapestén, 1905. évi május 11-én. A miniszter helyett: gró Serényi államtitkár.

Kilencvenhat esztendő menyasszony. Penzance cornwallisi városkában olypár két óraszo a minap, mely óraszen szüznyolcvanhat esztendő volt. A völgyény, a nyolcvanhat éves Francis Russel Vincent nemrég Ludginn faluban utazott a gyermekeit meglátogatni. Ott megismerkedett egy kilencvenhat esztendő

dős övegyasszonyal. Mrs. Annei Harveyvel. Egy mást meglátott a „megszeretni” pillanat műve volt. s ellátározta, hogy legközelebb (már mint múlt szerdán) egybekelnek. ezt azonban bizonyos formalások miatt el kellett halasztani. Mikor a fatusiak erről a köszülő frigyéről értesültek, ires konzervdobozokkal felfegyverkezve megjelentek a völgyény lakása előtt s iszonyu maneszkazent esaptak a tisztelőre. de ez Vincentet nem tántorította el föltett szándékától. Vasárnap a kora reggeli szürkületben a pár kocsibaült s Penzanceba hajátott, hol az anyakönyvvezető ősszendta őket. A nyuszofelvényok Vincentnek a leánya s ennek a leánya voltak. Mikor a szertartásnak vége volt, az anyakönyvvezető így szólt hozzájuk

— Nem kívánhatok önöknek hosszú életet, mert ez már mögöttük van; de remélem, hogy életük végéig meg néhány boldog napban lesz részüik.

Az új menyecske ugy nyilatkozott, hogy negyven évig övegy volt s most ismét fiatal asszonynak képzeli magát.

Hogyan aludjunk? Egy Francia tudós orvos azt a jótanácsot adja az emberiségnek, hogy télen nyáron nyitott ablakok mellett aludjunk. A szoba levegője nagyon hamar megromlik és nincs egészségesebb valami, mint a rossz levegő. Az embernek körülbelül 400 liter levegőre van óránkint szüksége, vagyis 8 óra alatt 3200 literre. Egy házaspárnak már 6400 liter kell egy éjszakára. Négy óra alatt a szoba levegője több száz liter szénasavat és egy csomó mérges gázt tartalmaz. Ez ellen pedig csak ugy lehet védekezni, ha állandóan friss levegőt kapunk. Tehát nyissuk ki az ablakokat! Télen azt ajánlja az orvos olyan ablakokat használnunk, a melynek az üvegeibe számos kis lyukat furtak. Így a meglüleszt nem kell tartani és mindig friss a szoba levegője.

Postacsomagok címzése. A kereskedelmi miniszter postai csomagok címének tartás fölerősítéséről a következőket rendelte el: Ujabbán ismételtelen fordultak elő esetek, hogy egyes feladók a címet nem írták a csomagjuk göngyöletére vagy a címrátot nem ra-

gasztották le egész lapjával a burkolatra, anint ezt a szabályok előírják, hanem chelytt különösen kosír küldeményekről függő címtáblát alkalmaztak, mely kezelés közben lecsakadt. A cím hiányában kézbesítetlen küldemény tartalmát több esetben eredeti értéknek adal elkellet adni, sőt nem ritkán mint megromlott meg kellett semmisíteni. A posta szabályok értelmében nem ad kártérítést sem oly károktéri, a melyek a feladóra vonatkozó szabályoknak a feladók részéről való be nem tartásából származnak, sem gyorsan romló tárgyak megromlásáért nem zavartat. Emellett fogva a közönségnek érdekében áll küldeményein a címet lehetőleg magára a burkolatra ráírni, vagy ha ez nem lehetséges, a címrát levélcsát, illetve lezakadást megakadályozni, a küldemények kézbesítését biztosítva és azokat értékesítkenetától, esetleg teljes megromlásától megóvni.

A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedői zeneműfolyóirat most megjelent XII. évfolyamú 11. füzeté a következők érdekes zenemű udjanságokat közli: I. „Ha majd egyszer utóljára buzatom a nótámat” és „Hazug János nótája” 2 hangulatos nygyar nótát Korányi Józseftől. II. Witt S. Max „Phyllis” című dallangyazag angol kerin-gőjét. III. Lányi Ernőnek, az országos neví zeneszerzőnek Magyar Szerenédját zongorára. Ily gazdag tartalommal jelenik meg e minden zenekedvelőnek kiváló fontos zenemű-folyóirat minden egyes füzeté ugy, hogy elő-fizetői az érdekesebb zeneműudjanságokat, melyek az év leforgása alatt megjelennek havonta kétszer mindenkor 10-12 oldalon kapják. Előfizetési ára: egész évre (24 füzetre) 12 kor. [félévre (12 füzetre) 6 kor. negyedévre (6 füzetre) 3 kor. Egyes füzet ára 60 fillér. Előfizetni a most folyó II. évfolyagra valamint az előző évfolyagokra is a „Zenélő Magyarország” (Klárner Ede) zeneműudjányvitalában Budapest VIII. József-körút 22-34, hol egyttal minden zenemű a legolcsóbban megrendelhető.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:
GYÖNÖS GYULA.

Szolíd árak!	
Temetkezési intézet!	
Alólírott ajánlja megbízónak valamint a helyi és vidéki nagy közönség szíves figyelmébe és pártfogásába az ujonnan kijavított és stilszerűleg üvegesre átalakított	
gázkocsiját és koporsó beeresztő készletét. Ugyisintén bármilyen temetéshez szükséges fakoporsó, szemföldel, sírkoszorú, gyertya, szallagok, virágok stb., cikkelt a legutányosabb árakra.	
Figyelemre méltó!	
Akik alkalom adtan fenti szükségleteiket alólírottal szerzik be azoknak a fentemlített gázkocsiját és sílyesztő gépet nagyon csekély díj mellett becsajjita rendelkezésükre.	
A nagyérdemű közönségnek megkeresésére mindig szolgálataira készen vagyok	
Csikszipviz, 1904 szeptember hóban	
kiváló tisztelttel	
Szabó Ferenc, kocsijártó.	
Kevés haszon, nagy forgalom!	

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

AGRÁR TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG MAROS-VÁSÁRHELYT.

Fiókinvezetek: Csíkszereda, Marosludas, Nyárádszereda, Parajd, Sz. Újvárhely és Sz. Keresztúr.
Teljesen befizetett alaptőke egymillió korona.

Van szerencsénk tudatni, hogy

CSIKSZEREDAI FIOKINTÉZETÜNKET

a posta és távirtda hivatal melletti Pekry Józsefné Lázár Mariska-féle ház első emeletén

folyó hó 17-én megnyitjuk.

A fiókinvezet ügyeit a következő urakból álló igazgató választmány intézi:

Tiszteletbeli elnök: Mikó Bálint nyug. főispán, v. b. tükös tanácsos.

Elnök: Beze Antal, Csíkvármegye alispánja.

Alnökök: dr. Boeskor Béla ügyvéd, Csíkvármegye tiszti főügyésze.

Lázár Miklós birtokos.

Dr. Ujfalusi Jenő polgármester.

Kovács János h. főkapitány.

Veress Elek, kereskedő.

A fiókinvezet működését **egész Csíkvármegyére** kiterjesztvén, foglalkozik a **takarékpénztár és bankújt minden ágával**, és pedig:

Jelzálogkölcsonőket nyújt 300 koronától kezdődőleg, félévi tőketörlesztést és kamatotmagába foglaló részleltelések ellenében földbirtokra és nagyobb vidéki városokban levő házakra a becsérték feléig, 10-65 évigterjedő időre 4 1/2% **alapkamattal**. Magasabb kamatu előző kölcsönök konvertáltaknak **Leszámlol** 6 havi lejáratig terjedő bel- és külföldi **váltókat és utalványokat** a legelőszöb kamattal.

Elfogad betéteket könyveeskére és folyószámlára s azokat **felmondás nélkül fizeti vissza**.

Élőleget ad értékpapirokra és berakított árakra is.

Vásárol és elad értékpapirokat, külföldi pénzeket bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapirokat.

Folyószámla hitelt nyújt betáblázásra és más elfogadható biztosítékra.

Maros-Vásárhelyt, 1905. május hó 8-án.

Teljes tisztelettel:

AGRÁR TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG MAROS-VÁSÁRHELYT.

BÁRÓ KEMENY ÁKOS,

TAUSZIK B. HUGÓ,

elnök.

tit. tanácsos, vezérigazgató.

Menjünk az új és olcsó singes boltba!

UJ ÉS OLCÓ!

UJ ÉS OLCÓ!

UJ ÜZLETNYITÁS.

Van szerencsém a közönség szíves tudomására hozni, hogy Csík-Szeredában, Kossuth-utczájában (a köhild mellett) Szultán Lázár ur házában **Leichtman Sándor** czég alatt

RŐFŐS- ÉS DIVATÁRU ÜZLETET

nyitottam. — És miután nagyban csakis készpénzért vásárolok, azon helyzetbe vagyok, hogy ármezikkemet a legjutányosabban becsálhatom a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Nagy raktárt tartok mindenféle férfi és női divatcikkkekben, m. i. kalpok, ingek, gallérok és nyakkendőkben. — Kaphatók további mindenféle vásznak, szűtések; színes karton, parkett és selyem szövetek, csipkék, szalagok mindenféle czikkkek.

Az üzletnyitás alkalmából több czikket becsátok mélyen lezállított áron a n. é. közönség rendelkezésére

A nagyérdemű közönség bessen pártfogását kérve, vagyok

teljes tisztelettel:

Leichtman Sándor.

Elvem: csekély haszon, nagy forgalom.

Mindenkinek érdekében áll, hogy megtekintse!

Pénzt takarít meg, aki nálam vásárol!

**Erzsébet királyné-
sorsjegyek eladásával foglalkozó
ügynökök**
magas jutalék.
kal felvételnek.
Ajánlatok intézendők
Fischer és Reisz
bankház 6
Budapest, Erzsébet-körút 9. szám

Iszakosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy prólát a Coza porból. Kávé, tea, étel vagy szeszcs italban egyformán adható az ívó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szeszcsöde a tartózkodásból, mert csodálatos ellen-szereség teszi az iszakosság szeszcs italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt lelelő testvér, avagy gyermek egy arát az itvónak tudta nélkül adhatja és az ívó még csak nem is sejti, mi okozta javulását.

A COZA a csábító szeszcs italtétté ki ívót, sok-sokszor az érteket és szeszcsen és becselenségét megmentet, kik kétségbe jözön polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tömördek fiatal embert a jó utra és szerencséshez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az itvőzet, mely a COZAPOR tulajdonsága, mind azoknak, kik kívánják, egy próbátadogat és egy küszöbön írással telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy bárki is meggyőződhessen biztos határral. E Kézsekküldünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 37. sz.
Vágya ki ezen szelvényt és küldje meg az itvőzetnek, a levelet 25 fillér, a csomagot 10 fillér bérmentesen feladok.

COZA INSTITUTE

(Bept. 37.)

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Legujabb divatu, szebb-nél-szebb, művészi kivitelü képes és színes

Levelező-lapok

olesón kaphatók
Gyönös Gyula
könyv, papír és írószerkereskedésében.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a t. vevő közönség szíves tudomására adni, hogy építkezés végett üzletemet jövő hó 5-étől a **Kossuth-szálloda mellé, a Kocsag György-féle házba** helyezem át ideiglenesen, hol hely szűke miatt többféle czikket mélyen lezállított áron fogok árusítani.

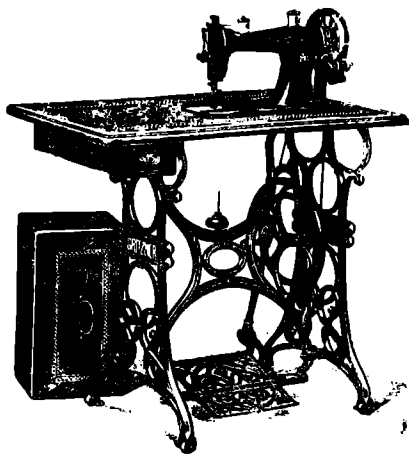
Szíves látogatásukat kérve, vagyok teljes tisztelettel:

Pototzky Pál.

HIRDETÉSEK

olcsó díjshabás mellett felvételnek a

KIADÓHIVATALBAN.

JAKAB JÖZSEF,

POLGÁRI- és EGYENRUHA-KÉSZÍTŐ
CSIKSZEREDÁN, FÜTÉR 320. SZ.

Bátor vagyok a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy férfi-szabóüzletemben az

ÚJ SZEZON

alkalmával a legszebb és legjobb hazai gyártmányu gyapju es kangaru szövetekből nagy raktárt rendeztem be, melyekből a legújta-nyosabb árak mellett, a legcsinosabb kivitelű férfi öltönyöket, valamint tavaszi kabátokat vagyok képes elkészíteni a legrovidebb idő alatt, verseny árakban. Továbbá ajánlom a nálam raktáron levo es óriási kelet-doségnek örvendo Singer, karikahajos patent

VARRÓGÉPEKET

színtén nálam beszerezhetők a gépekhez szükséges szűkek, olajozók, csavarhuzók, hajók es mindenféle sz. tűk stb. felszerelések. Tiszti, legénységi, tüzoltói sapkákat s minden szerelék-et raktáron tartok.

GYÖNÖS GYULA

... KÖNYVNYOMDA ... NYOMTATVÁNYRAKTÁR. CSIKSZEREDA. PAPIRKERESKEDÉS. ... KÖNYV- ÉS ...

Ajánlom a mélyen tisztelt közönség figyelmébe jól felszerelt könyvnyomdámat, melyben minden szakmához tartozó munkák elvállaltnak, ugymint falragaszok, körlevelek, meghívók es eljegyzési kártyák, számlák, tánczrendek, füzetek folyóiratok, pénzügyveti zárszámadások, névjegyek, gysaszjelentések st. Dusan felszerelt

Könyv- és Papirkereskedésemben

olcsó árban kaphatók imakönyvek, olvasók, közönséges író-, esomagoló- es rajzpapírok, másoló kék es mindenféle selyempapírok. Tollak, vonatók, fekete, masoló es mindenféle szines tinták. Nagy választék üzleti es dobozos levélpapírok borítékokban, stb.

Nyomtatvány-raktáromban

készletben tartok mindenféle hivatalos nyomtatványokat, községi körjegyzők részére, jó minőségű papíron nyomtatva, legújabb törvények miniszteri rendeletek alapján. Egyházi iskolai nyomtatványok, u. m. felvételi, nyulasztási munkalapok, iskolai bizonyítványok, keresztlevelek stb. stb.

Felhívom végül a mélyen tisztelt közönség figyelmét kiadásomban megjelenő s immár harmadik évfolyomába lépett

„CSIKSZEREDA” ezimű hetenkint megjelenő politikai közgazdasági lapra. Előfizetési ára egész évre nyolcz korona. Nagy elterjedtségénél fogva kiválóan alkalmas hirdetések közlésére. Többszöri hirdetésnél nagy árkedvezmény.

MINDENNEMŰ

VÁESZTERGÁLYOZÁST,
GŐZGÉPEK LOKOMOHLOK, CSEP-
LŐKÉSZLETEK, IPARI GAZDA-
SÁGI, REMINGTON ÍRÓ, MASOLO.
VARROGÉPEK, KERÉKPÁROK,
KÖZLÖMŰVEK, KUTSZIVATYUK,
VIZVEZETÉK, VÍZI ÉS GŐZMAL-
MOK BERENDEZÉSÉT ÉS JAVI-
TÁSÁT JUTÁNYOS ÁRBAN
KÉSZÍTI

KÖVÉR

GYÖRGY,

GÉP- BUTOR ÉS ÉPÜLET

MŰLAKATOS

CSIKSZEREDAN (FŐTÉR)

Szőlőlugast

Ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben
föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nin-
csan oly ház, melynek fala mellett a legesetlegesebb
gondozással fölnevelhető nem volna, ezenkívül más
épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legre-
kább díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfog-
lalna az egyelőre használatba részként. Ez a leghá-
latosabb gyümölcs, mert minden évszón terem.

Ez azonban nem minden szőlőfaj alkalmas
(bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része ha
megműi is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el
eredményt e fölig. Hol igazának alkalmas fajtákat ültet-
tetek, azok bőven előfűjék házaikat az egész szőlőter-
ületén a legkiválóbb munkával és még olcsó szőlőként.
A fajták ismeretét nézve vonatkozó szíves köny-
nyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küld-
dék meg, aki címét egy levelező lapon tudatja. Bor-
fajta szőlőültetvények is még nagy mennyiségben kap-
nakok legálított áron. Borok esztendői fogyasztásra
50 l. és feljebb áradt árban és „Delaware” sima, üt-
tetéhez és öblöt borítva.

Érmelléki első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya,
Biharmegye.

A REKLÁM.

Állandó, észszerű és ügyes reklámo-
zás minden gyári, kereskedelmi, ipari
vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója,
az éltető eleme.

Hogyan, hol és mikor hir-
dethető a legsikeresebben, legjobban
és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál.

Tulajdonos LEOPOLD GYULA szerkesztő,
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.

ahol kiváló szakértelemmel, odandó
lelkifurcsasággal, pontossággal és
olcsón eszközölnék hirdetőcseket és rek-
lámoikat az összes budapesti, vidéki
és külföldi lapokban és naptárakban.
Költségvetések és tervezetek ingyen!

UJDONSÁG!

LEGFINOMABB TAVASZI ÉS
NYÁRI DIVATSZÖVETEKBE.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség-
nek szíves tudomására hozni, hogy a közeledő

TAVASZI ÉS NYÁRI IDÉNYRE

egész finom gyapju és kamgarn szövete-
ket igen előnyös árbán szerezttem be, melyek-
ből egy öltönynek való szövettel és minden
hozzávalól igen jó minőségben, 10 forinttól
22 forintig készséggel szolgálók. Mintákat vi-
dekre is bérmentve küldök. Felhívom egy-
szerszintű l. kartársaim figyelmét, hogy nálam
mindenféle szabó kellékeket (szövet, béllés, zseb,
gomb, tű, stb.) olcsón szerezhetnek be.

Együttal kérem nagybersű megrendelőimet,
hogy megrendeléseikkel megtisztulni kegyesked-
jenek és én iparkodni fogok továbbra is l. meg-
rendelőimet becsülettel és pontosan kiszolgálni.

— Teljes tisztelettel:

DÓCZY JÁNOS

férfiszabó, Csikszereda.

Mindenki teljesen ingyen kap egy

művészies kivitelű 50 centiméter széles, 65
centiméter magas

ÉLETNAGYSÁGU FÉNYKÉPET

a ki nálam 20 koronára akár részletekben is
vásárol s ezt az általam kiadott szelvényekkel
igazolja (csupán rendkívüli izlésesen kiállított
passeportout papirkelérlet és postaköltség ide-
szállításáért 3 korona fizetendő). Egyben
h. tudomására kívánom hozni az igen t. vevő
közönségnek, hogy üzletembe megérkeztek a

TAVASZI ÉS NYÁRI

idény ujdonságai és e hallatlan kedvezmény
mellett is mind eddig, úgy most is a legolcsóbb-
ban szerezhetők be. Magamat a nagy érdemű
közönség bérés jóindulatába ajánlva, vagyok
készszolgálatl

Székelyhídy Sándor,

női- és férfidivat-üzlete Csikszeredában.

Üzletem a Hutter-szállóval szembe
Elven: Kevés haszon, nagy forgalom.